

INFORMAČNÍ SERVIS Č. 8

(Vydává Nezávislé tiskové středisko ve spolupráci s Východoslovenskou informační agenturou: Jan Brabec, Marie Divisová, Jan Krabina, Ivan Lamber, Tereza Pokorná, Jan Kuml, Jaroslav Spurný, Zuzana Dienstbierová, Anna Šabatová, Petruska Sustrava, Jachym Topol, Jan Urban, Martin Weiss. Středisko vzniklo 18.11. sloučením redakcí Revolver revue a Sportu. Během dvou dnů se k němu přidalo množství dobrovolných spolupracovníků, kteří z technických důvodů nelze vyjmenovat všechny. Redakce děkuje všem, kteří se práce střediska účastní a podporují ji. Adresa: Galerie mladých, Vodickova 10. Tel: 22 59 02 nebo 22 79 10

Adresát: Prezident republiky, Praha-Hrad
(TELEGRAM)

Někteří političtí vězni byli dnes večer propuštěni. Útrapné vás, pane prezidente, vyzýváme, abyste neprodlně propustil všechny ostatní vězně svědomí.

25.11., 20.00 hod.

OBČANSKÉ FÓRUM

Politici vězni na pokračování

25.11. bylo rozhodnutím prezidenta ČSSR zastaveno trestní stíhání proti dr. Jánů Čarnogurskému, Miroslavu Kusému, Jiřímu Rumlůvi, Petru Uhlovi, Rudolfu Zemanovi. Dalším rozhodnutím byl prominut trest odnětí svobody uložený Ivanu Jirousovi, Ivanu Polanskému a Františku Štárkovi. Jedná se tedy o přistoupení na 4. požadavek Provozního občanského fóra? Zdá se, ano, ale právě zde vidíme ukázkou toho, jaké plody přinesla předchozí kriminalizace "nejrůznějších občanských aktivit.

U nás neznáme politické vězňe, a tak mohou být jednoduše propuštěni lidé obvinění z pobuřování či podvracení, zatímco za vraty věznic zůstávají "špióni" (Josef Pömer, Petr Hauptmann, Ondřej Hoch, Viktor Dedera), "záškodníci" (Jakob Dušský a další), "násilníci" (za "útok" na veřejného činitele Stanislav Pitaš), "násilníci republiky" (Antonín Pernický), vylepovači plakátů a roznašeči letáků (Renata Pánová a Jiří Jelinek), odpírači vojenské služby (Vladan Kočí) i kněží (Stefan Javorský za sloužení mše v soukromém domě).

Podle toho, jaký postoj k těmto vězňům svědomí zaujmou kompetentní orgány, bude třeba sledovat tlak, s jakým tento problém akcentují, právě proklamovaná opozice. Právě zde je totiž měřítko její autenticity. (p)

PŘEHLED ZPRAV - pokračování

* TURNOV - telefonní spojení na nové vzniklé OF. 23.11.

* ŽEBRAK - při vylepování letáků zadržena 25.11. Petr Průcha z Prahy. Podroben 20-ti minutovému výslechu na OO VB ve Zámčích u Berouna. Studentské letáky mu policisté odebrali, výtisky Lidové demokracie a Svob. slova si mohl ponechat. Příslušníci odmítli sepsat protokol.

* ZDICE U BEROUNA - podle informace z OO VB rozeslala ministerstvo vnitra na jednotlivé policejní služby svůj "Zprávočej", obsahující útoky na Občanské fórum.

* Finanční špička na postavené kvůli několika větám uzavřena! Herec Petr Burian, na jehož adresu byly posílány příspěvky, oznamuje, že se finanční špička převede na potřeby OF (cis. bankovního konta bude označeno ob. nejdříve). Ti, kteří byli kvůli několika větám odsouzeni k peněžitému trestu, se však mohou na tuto adresu nadále obracet. (Petr Burian, Slavojova 7, 128 00 Praha 2). Současne se žádost o finanční pomoc je nutno zaslat bezkopii pravomocného soudního rozhodnutí. Vzhledem k velkému množství těch, kdo přispěl na tuto sbírku, není možno všem jednotlivě poděkovat.

* Podle informací občanů se jednou z posledních bast stalinismu, zřejmě v ČSSR stalo Znojmo. Jisté ve čtvrtek 23.11. byla v jednom zdejších nejmenovaných podniku zvolána "manifestace pracujících" k příležitosti 93. narozenin Klementa Gottwalda!

* Občanskému fóru byla sdělena zpráva, že ve Strakončích byli v průběhu tohoto týdne zatykáni lidé za to, že měli na kabátech připichnuté trikolory.

* Zpráva Nezávislého tiskového střediska o spolupráci v Martine.

V Martine na Slovensku se po zahájení studentské stávky aktivizovali pouze studenti a herci. Jediným místem, kde se aktivisté mohli ve středu a ve čtvrtek z veřejnosti, bylo divadlo. V pátek

i tato možnost skončila. Policie hlídala střední školy, aby se tam nedostali středoskoláci. Ze stejných důvodů strážníci milicionari největší martinský podnik - Zavody těžkého strojírenství. V pátek večer byl při vylepování letáku zadržen jeden ze studentů. Národní výbor v Martine všemožně brání občanům, aby se mohli scházet a diskutovat.

* Podle sdělení ředice taxislužby p.Čurdy pomáhali v Hronově vylepovat plakáty příslušníci VB.

* Olomouc. 25.11. se 500 delegátů účastnilo jednání OV KSC. Milan Vaclavík, tajemník KV KSC, pak ve svém projevu prohlásil, že "komunisté nebudou podporovat nás studenty a smocky komediantů". Tentýž den navštívil jednání místního občanského fóra rotmistr zdejších kasáren a informoval o naprosté izolaci vojáka: zákaz sledování TV, zákaz denního tisku a vycházek. Aktivita místní policie se vybíjí ve výrobě vlastních letáku, které příslušníci v noci vylepují (proti stavce apod.). Stavkový výbor VS je však o propagandě VB dokonale informován a operativně ji likviduje.

* Dle posledních zpráv i nadále pilně funguje zvláštní oddělení při Ředitelství mezinárodní poštovní přepravy na Gorkeho nám. Toto oddělení sídlí v nejvyšší patře budovy a není součástí pošty - jeho zaměstnanci jsou zřejmě pracovníky MV. V rozporu s mezinárodními pravidly i československým poštovním zákonem vydávají poštovní úřady 120 a 025 veskeré zásilky z ciziny a do ciziny tomuto oddělení a nesledují při tom ani zda počet vstupujících a vystupujících zásilek souhlasí, ani co se tam s nimi děje. Jistou indikací může být fakt, že čas od času se v noci zavírá nakládací rampa pošty pro normální provoz, přijede neznámé nakladní auto a celé valníky "materiálu" se překládají a odvázejí.

Vzhledem k současnému trendu by asi zrušení tohoto oddělení mělo být jednou z priorit.

* Praha 26.11. Dnes v noci, v 0,45 byl propuštěn nezávislý novinář Petr Uhl. Na čoutu požádal o policejní ochranu a vyšetřovatel jeho případu doktor Smolík ho sám odvozl z Litoměřic do Prahy. Informoval ho, že byl propuštěn na základě rozhodnutí prezidenta republiky. Petr Uhl mu udělil, že bude nadále trvat na pokračování trestního řízení včetně řízení soudního, jelikož trvá na tom, že trestných činů, z kterých byl obviněn, se nedopustil.

VÝZVA

Objektivní a pravdivé zhodnocení dramatického vývoje dějinných událostí posledních dnů vyžaduje, aby byly v úplnosti dochovány všechny dokumenty, které jsou odrazem názorové i akční plurality v naší společnosti ve dnech rodící se svobody a demokracie. Jedná se zejména o následující:

- a) zápisy ze schůzí a shromáždění, usnesení a především rezoluce;
- b) proklamace, prohlášení a výzvy;
- c) plakáty a letáky;
- d) závodní časopisy a místní tisk;
- e) fotografie (na jejich rub tužkou napsat základní údaje, zejména datum, místo, akce, autor);
- f) magnetofonové nahrávky;
- g) videozáznamy a amatérské filmy;
- h) transparenty, průkazky, odznaky apod.;
- ch) všechen ostatní dokumentační materiál.

Písemnosti i ostatní druhy dokumentačního materiálu shromažďujte a uchovávejte nejen ve školách a v závodech, ale i na všech ostatních pracovištích a ve společenských i zájmových organizacích. Pověřte konkrétní osobu péčí o tento materiál, jeho základním utříděním a vedením kronikářských zápisů. Využijte k tomu i počítačovou techniku. Vysílejte do ulic našich měst a vesnic profesionály i amatéry, vybavené fotoaparáty, videokamerami i filmovými kamerami a dokumentujte život těchto dnů, zejména veřejná shromáždění občanů, plochy s plakáty a letáky, nástěnky atd.

Také především pracovníci archivů, muzeí a jiných kulturně osvětových zařízení aktivně shromažďujte dokumentační materiál v územní oblasti vaší působnosti.

26.11.1989

Občanské fórum

Represe pokračují?

Geografickou nerovnoměrnost současného vývoje společnosti dokládá průběh manifestace, kterou ve středu a ve čtvrtek 22. a 21. listopadu uspořádali občané v Žatci. Ve středu se jí zúčastnilo na 3000 převážně mladých lidí.

Oddíly VB je vytlačily z náměstí, přičemž použily služebních psů, které na manifestující poslali bez náhubků a bez vodítek. Jen díky tomu, že v systému tzv. reálného socialismu nefunguje téměř nic, a že tedy ani policejní psi nemají řádný výcvik, nedošlo k žádnému pokousání: Psi na manifestující nezaútočili. Zásah zátecké policie je výrazem nepříznivého politického klimatu v Severočeském kraji, který je známý tím, že se zde vysoké procento funkcionářů strany a státní správy netají svými sympatiemi ke stalinismu a metodám tvrdé ruky. (uhl)

* Studenti filosofické a pedagogické fakulty UK provedli 25.11. v ulicích Prahy průzkum veřejného mínění. Z odpovědí 1376 osob vyplývá, že dosavadní kroky ÚV KSČ nepovažuje za dostatečné k uklidnění vnitropolitické situace a jsou rozhodnuti pokračovat ve svém zápasu za demokratické Československo. Na otázku, které ze známých osobností by dali hlas jako svému státnímu představiteli, 1,9% respondentů uvedlo B.Kučeru (ČSS), 3% L.Adamce, 4,5% V.Komárka (Prognostický ústav), 24,1% V.Havla a 32,7% A.Duběčka. 22,7% lidí si s otázkou nevědělo rady a 11,1% uvádělo značný rozptyl méně známých jmen.

* Skautská výzva. Od úterý 28.11.bude ve Spálené ulici 9 v Praze 1 otevřena Skautská informační kancelář. Skauti chtějí navázat na svou přerušovanou činnost a zaradit se mezi ty proudy společnosti, které uchlují o její morální a umění obrodu. Přihlásit k čs.skautům se můžete na adrese kanceláře.

SVĚDECTVÍ

Dne 17.11.1989 jsme byli přímými účastníky povolené studentské manifestace od jejího začátku v 16.00 na Albertově až do jejího konce.

Na Národní třídě jsme stáli u podlaží poblíž bufetu Metro. Studenti zpívali, ukazovali holé ruce, volali "Nechceme násilí" a byli přitom naprosto klidní. Před 21.hodinou napadly toto mírumilovné shromáždění jednotky VB a výsadkového vojska, a to s bezprecedentní brutálností a sadismem. Na vlastní oči jsme viděli strašné věci:

Z davu, natlačeného zasahujícími jednotkami do malého prostoru, ze kterého nebylo možné uniknout (všechny únikové cesty byly zataraseny!) vytahovali příslušníci výsadkových vojsk jednotlivce, které sadisticky mlátili za použití zakázaných úderů karate, bili je obušky, kopali je do břicha, do hlavy a do páteře.

Viděli jsme, jak příslušníci VB kopali a mlátili obušky bezvládně ležícího studenta a řvali: "Ty ještě decháš, svine!" Viděli jsme, jak čtyři příslušníci VB a výsadkového vojska mlátili obušky na zemi ležící plačící studentku a kopali do ní.

Viděli jsme mlátit mladé lidi, do kterých byl ještě zakousnutý volně puštěný služební pes.

Viděli jsme věci, na které do smrti nezapomeneme, a chceme svědčit při procesu s viníky.

Upozornuji, že jsme se mnohokrát oba obraceli na důstojníky VB, příslušníky StB a pod. se žádostí, aby ukončili výbuch sadismu svých podřízených, ačkoli nám bylo stále vyhrožováno zmlácením a zatčením. Bylo to bohužel marné.

Studenti, kteří měli to štěstí, že nebyli zbiti do bezvědomí nebo zatčeni, mohli posléze utíkat uličkou dlouhou asi 15 metrů, lemovanou příslušníky nasazených jednotek, kteří je bili pemzreky a kopali hlava nehlava...

(z dopisu, který PhDr.Jan Gruntal a PhDr.Pavla Gruntalová, Na dlážděnce 23, Pha 3, zaslali ministryni školství)

ZA NÁVRAT STANISLAVA DEVÁTÉHO Z ILEGALITY

Stanislav Devátý, který byl vloni mluvčím Charty 77 a donedávna působil spolu s ním v několika občanských iniciativách, se už dva měsíce musí skrývat. Byl nespravedlivě odsouzen za politickou činnost k 20 měsícům vězení, třikrát byl letos v této souvislosti ve vazbě, třikrát z ní byl propuštěn, protože držel protestní hladovku a mocenské orgány se obávaly, že zemře. Na naléhání přátel, kteří měli obavy o jeho život, se uchýlil do illegality. Dnes, kdy v naší zemi postupně vytváříme svobodné poměry, kdy se snažíme vytvořit

system politické demokracie, je toto jeho odloučení od nás absurdní. Proto zahráme do svých požadavků, s nimiž předstupujeme před dosavadní držitele moci i před čs. a mezinárodní veřejnost, i výzvu, aby nespravedlivě trestní stíhání proti Stanislavu Devátému bylo zastaveno, tak jako žádáme návrat politických vězňů.

ZASTAVTE TRESTNÍ STÍHÁNÍ PROTI STANISLAVU DEVÁTÉMU!

A ZASE ZNOVU

Tak se nám na Letné zaklínal člen pohotovostních jednotek ministerstva vnitra, že jelikož jim prý hrozí větší postihy než "obyčejným lidem", tak co mohli dělat. Už je tady zase ta stará dobrá subalternost, skrývání se za bývalou vrchnost či rozkaz, šplhání ke kariérám po zádech padlých či znejistělých šéfů. V případě bezpečnostních složek je otázka jasná: kriminální vina musí být posouzena a odsouzena a možnost opakování vyloučena.

Jinak je tomu u komunistické strany. Znovu sliby, provolání, podbízení se dalších tajemníků, členů předsednictev a sekretariátů, kteří to prý budou dělat lépe. Společnost již řekla jasně, že strana svou vedoucí roli dohrála - pro svou vinu politickou, neboť zodpovídá za svůj represivní aparát i katastrofální stav státu. Pokud se však komunisté nepřihlásí ke své vině morální a budou se nadále skrývat za jakési "minulé vedení", ztratí i do budoucna jakýkoli mandát i na roli řadových politických pěšáků. (p)

* Z právní poradny, která NTS funguje každý den:

- Ve většině případů se pracující dotazují a stěžují si na postoj ředitelů organizací, kteří se snaží vyhrožováním a autoritativním postupem potlačit veškerou občanskou iniciativu svých zaměstnanců.

- Venkov na mnohých místech není vůbec informován. Vylopané informace a prohlášení jsou okamžitě strhávány (např. Louny, Znojmo, Čerčany atd.).

- Přicházejí příslušníci ČSLA s dotazy, jakým způsobem se oni v jejich specifickém postavení mají postavit k současné situaci.

* Během velice krátké doby se v Brně spojil řetěz lidských rukou, který nabal od nám.Svobody až k brněnské věznici v Bohunicích. Zde byl za obrovského skandování z věznice doslova vynesen osvobozený politický vězeň Petr Cibulka.

Z dopisu čtenářky. "Dopoledne jsem poslouchala asi tak druhou polovinu přímého přenosu ze zasedání Aktivu městské organizace KSČ na stanici Hvězda. V jednom příspěvku zaznělo asi toto: 'Doneslo se nám, že se šíří pokyny pro zakládání požárů. Chci proto apelovat na příslušníky požární hlídky v závodech, aby se snažili zabránit těmto pokusům'.

Považují to za jasnou provokaci. Chci však upozornit, že provokace nemusí být naplněna pouze šířením těchto zpráv, ale že se provokatéři mohou pokusit o uskutečnění toho, před čím verbálně varují, a následně z toho obvinít třeba Občanské fórum. Bylo by tedy třeba upozornit hlavné stávkové výbory v továrnách na možnost takových činů a varovat je."

INFORMACE PRO KOHO?

V obecné národní euforii, propuklé tak náhle, že se lidé nestačili ani pořádně rozkoukat, se naděje upínají spíš ke známým jménům, nechtěně zpopularizovaným samotným režimem, než k otázkám, problémům a programům, vyžadujícím vlastní úsudek či přemýšlení. Při tomto shonu si všímají méně hodnoty informace než toho, kdo ji vyslovuje. Snad proto nevzbudila mezi veřejností větší zneklidnění zpráva, kterou opozice na Letné pronesla o svém jednání s premiérem Adamcem. Obě strany jednání zhodnotily v duchu připomínajícím věcerejšek (projednali jsme složitou situaci a budeme pokračovat v úterý).

Jestliže zárodky našich občanských iniciativ se v 70. letech snažily obracet k veřejnosti co možná nejautentičtější informací a ta byla jejich hlavní (a možná jedinou) skutečnou silou, bylo by žádoucí, aby se dnes opozice zamyslela nad svými kořeny. (pt)

(Uzávěrka tohoto čísla: 26.11., 19.45 hod.)